

ИНСОН ВА ҚОНУН

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИНИНГ ХУҚУҚИЙ ГАЗЕТАСИ

“Мен анлаташ ҳаёт
захифати”

Агар ҳалқда буюк
ислоҳотга эҳтиёж ҳа-
қиқатан ҳам пайдо
бўлган бўлса, Ҳудо ҳам
унинг томонидаги бўла-
ди ва муваффақият
унга ёр бўлади.

ГЕТЕ

2019 йил 18 июнь

сесанба № 24 (1176)

e-mail: insonvaqonun@adliya.uz

www.insonvaqonun.uz

t.me/ivquz

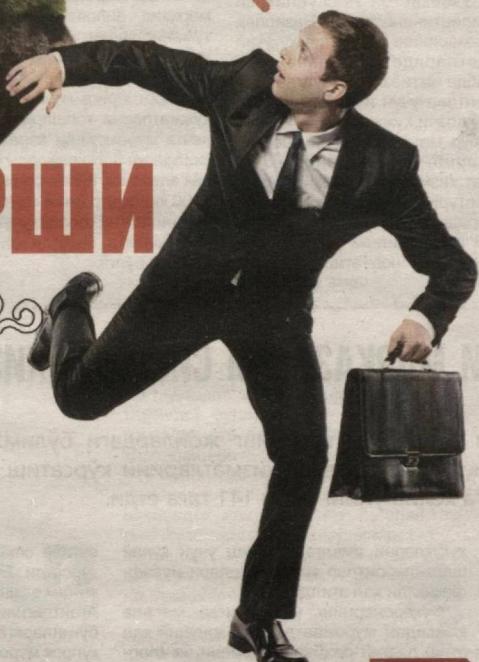
fb.com/ivquz/

ФЕЙК-НЬЮС ВА ҲАВФСИЗЛИК:

http://FAKE-NEWS

ҚОНУНЛАР ЁЛҒОНГА ҚАРШИ

САҲИФАЛАРДА:

5-саҳифа

Абитуриентлар
ДХМлар орқали
хужжат топшириди

Бу йил тартиб қандай
бўлади?

Суд қарорини
ёзаётган судья
нимга учун Конституция
моддаларини
кулламаслиги керак?!

“Паспортим 2 ой
ўзимда

1 ой давлат идораларида
тутаради эди”

Шуҳрат СУЯРОВ,
“Инсон ва қонун” мухбири

ПРЕЗИДЕНТИМИЗНИНГ 2019 йил
14 майда “Тадбиркорлик фаолиятини
қўллаб-кувватлаш ва ҳимоя қилиш ти-
зимини тубдан такомиллаштириш чо-
ра-тадбирлари тўғрисида”ги Фармони
имзоланди.

Тадбиркорларнинг шу жумладан,
чет энглик инвесторларнинг мурожаатлари
билин ишларни ташкил этиши сифати ва тезкорлигини ошириш,
улар билан очиқ ва тўғридан-тўғри мур-
ожаотни таъминлаш, уларнинг қону-
ний талабларини рўёбга чиқариш ва
муаммоли масалаларни ҳал этиш, ху-
дулларнинг ижтимой-иқтисодий ри-
вохланшига реал хиссани кўпайти-
риш, аҳолининг иш билан бандлигини
ошириш ва унинг моддий фаровонли-
гини ўстириш мазкур Фармоннинг асо-
сий мақсади ҳисобланади.

Шунингдек, Фармон билан Боз вазири
томонидан ўн минг нафардан ортиқ
тадбиркорлар субъектлари билан уч-
рашувлар ўтказиш режалаштирилган.

Адлия вазири Русланбек Давлетов
раҳбарлигига ташкил этилган Республика
иши гурухи томонидан жорий йилнинг 13 ва 14 июнь кунлари Сир-
дарё вилоятининг Гулистон шахри,
Ховоц, Оқолтин ҳамда Сирдарё ту-
манларида учрашувлар бўлиб ўтди.

Унда 500 нафардан ортиқ тадбир-
корлик субъектлари ва чет эл инвес-
торлари иштирок этди. Улардан 100
дан зиёд мурожаатлар келиб тушди.

Мазкур мурожаатларда тадбиркор-
лик фаолиятини ривохлантириш ер
участаси ва кредит ажратиш, мухан-
дислик-коммуникация тармоқларига
уланиш, бузилган иморатларга нисбатан
компенсация тўловларини ўндириш
ҳамда боххона ва солиқ тўловла-
ри билан боғлиқ масалалар кўтарили-
ди.

Мурожаатларни кўриб чиқиб даво-
мидаги вазирилар, идоралар, хўжа-
лик бошқарувчи органлари ва тижорат
банкларининг фаолиятига бевосита
тааллукули бўлган айрим муаммолар
жойида ҳал этилди.

— Гулистон шахар худудидаги ик-
кита дўйоним бузилган, лекин улар
учун компенсация тўлови амалга
оширилмаётган эди, — деди тадбир-
кор Г. Ўлмасова. — Учрашува ушбу
муаммолю юзасидан мурожаатим қано-
атлантирилди, тегиши ташкилотларга
ўн кун муддат ичада тўловинам амал-
га оширишга топшириқ берилди.

Жойида ҳал этиш имконияти бўл-
маган муаммола ва камчиликларни ту-
ман (шахар) ва вилоят даражасида
ҳал қилиш юзасидан киска ва ўтга
муддатли тадбирлар режалари шак-
лантирилиб, мутасадди вазирилар
ва идораларга тегиши ташкилотлар
берилди.

ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ФИЛИАЛГА ҚАБУЛ БОШЛАНДИ

Шавкат ХАМРОКУЛОВ,
Тошкент давлат юридик университети
Ихтинослаштирилган филиал
Тайёрлаш курслари декани:

— Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятида хукубзарликлар профилактикаси ва жамоат хавфсизлигини таъминлаш соҳасида юридик кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш самародорлигини янада ошириш мөксадида Президентининг 2019 йил 7 февралдаги Қарори қабул қилинди. Тошкент давлат юридик университетининг Ихтинослаштирилган филиали ташкил этилди.

Филиалда кундузги таълим шаклида бакалавриатнинг маҳсус уч йиллик дастури бўйича юридик кадрларни тайёрлаш чамда олий ноюридик маълумотга эга бўлган кадрларни маҳсус олий ойлик дастур бўйича қайта тайёрлаш кўзда тутилган.

Бакалавриат таълим йўналишига умумий ўрта (11-синф негизида) ёки ўрта-маҳсус маълумотга эга, соглигининг холати бўйича ички ишлар органи ходими ёки Миллий гвардия харбий хизматчишининг хизмат мажбуриятларини бажаришинга қодир бўлган, Тошкент шаҳри ёки Тошкент вилоятида доимий пропискага эга Ўзбекистон Республикаси фуқароларидан ўқишига кириш учун хужжатлар қабул қилинади.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазiri ва Миллий гвардияси кўмандони тавсиялари асосида олий ноюридик маълумотга эга бўлган амаддаги ходимлар ва ҳарбий хизматчилардан белгиланган тартибда эгаллаб турган лавозими ва пул таъминоти сақлап қолинган ҳолда қайта тайёрлаш курсига ўқишига кириш учун хужжатлар қабул қилинади.

Шу ўринда қайд этиш лозимки, Президент Қарори билан Адлия вазирлигига манбаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда 2019 йил 1 сентябрга қадар ҳудудларнинг юридик кадрларга бўлган

этиёжларини ҳисобга олган ҳолда Тошкент давлат юридик университетининг худудий филиалларини ташкил этиш вазифаси топширилган эди.

Филиал бакалавриатига қабул квотаси йилига 255 кишини, кадрларни қайта тайёрлаш дастури бўйича эса ҳар олий ойда 50 кишини ташкил этиди.

Бакалавриатга ўқишига кириш учун хуҷжат топширидан талабгорнинг 18 ёшдан кичик ва 25 ёшдан катта бўлмаслиги, шунингдек, бўйининг баландлиги эркаклар учун 165 сантиметрдан, аёллар учун эса 160 сантиметрдан паст бўлмаслиги белгиланган.

Талабгорлардан белгиланган хужжатлар ҳар йили, қонди тариқасида 15 июндан 15 июлгача (шу куни ҳам) Филиал қабул комиссияси томонидан қабул қилинади.

Талабгорларни ўқишига қабул қилиши Вазирлар Мажкамаси ҳузурдаги Давлат тест маркази томонидан ўтказилган тест синовлари натижасига кўра амалга оширилади.

Филиалда ўқиши тўлиқ давлат грантлari асосида амалга оширилиб, бакалавриатни тамомлаган битириувчига "Юриспруденция" таълим йўналиши ва "Хукубзарликлар профилактикаси ва жамоат хавфсизлигини таъминлаш" соҳа мутахассислиги бўйича намунадаги диплом ҳамда "Лейтенант" маҳсус унвони берилди. Ички ишлар вазирлиги ёки Миллий гвардия тизимида Тошкент шаҳри ёки Тошкент вилоятида камида беш йил узлукозисишилаб бериш мажбурияти юкланди.

Битириувчига беш йил ишлаб бериш мажбуриятини бажариш даврида ойлини иш ҳақи тўланадига ҳамда Ички ишлар вазирлиги ёки Миллий гвардия тизимида амалда мавжуд имтиёзлар тўлиқ кўлланилади.

Филиалда ўқишининг ҳарбийлашмаган бошқа олий таълим муассасаларидан фарқли жиҳатлари қуидаги инфографикада ўз аксини топган:

ЎҚИТИШ ТУРИ

Давлат гранти ва тўлов-контракт
бўйича ўқитилади

Давлат гранти асосида ўқитилади

БАШКА ОТМ
бакалавриат
4 йил

ЎҚИШ МУДДАТИ

БАШКА ОТМ
бакалавриат
3 йил

ФИЛИАЛ
бакалавриат
қайта тайёрлаш 6 ой

ҲУЖЖАТЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ

ФИЛИАЛ

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари қабул қилинади.

Хуҷжатлар Давлат хизматлари маркази орқали онлайн қабул қилинади.

Ўзбекистонинчар барча ҳудудларидан талабгорлар хуҷжат топшириши мумкин.

Талабгорларнинг ёши бўйича чеклов белгиланмаган.

Бўй параметрлари бўйича чеклов белгиланмаган.

Соглиги ҳолати бўйича маълумотнома талаб қилинмайди.

Судланғаник ёки судланмаганик ҳолатини аниқлаш бўйича маълумотнома талаб қилинмайди.

Аёллар сонига кўра квота (чеклов) белгиланмаган.

Кўзи ожиз ёки ногиронлиги бўлган шахслардан хуҷжатлар қабул қилинмайди.

Кўзи ожиз ёки ногиронлиги бўлган шахслардан хуҷжатлар қабул қилинмайди.

БИТИРУВЧИЛАРНИНГ ИШЛАБ БЕРИШ МАЖБУРИЯТИ

Давлат гранти асосида ўқиши тамомлаган битириувчилар учун ишлаб бериш мажбурияти

3 йил

Таълим муассасалари, корхона ва ташкилотларда ишлаб беради

5 йил

ЎҚИШНИ ҚЎЧИРИШ

БОШКА ОТМ
Бошқа турдош (мутахассислар) бўйича ўқиши мумкин

ФИЛИАЛ
Бошқа ОТМларига, шунингдек, бошқа ОТМларидан Филиалга ўқиши қўчириш мумкин эмас

МАХСУС УНВОН БЕРИШ

БОШКА ОТМ
Битириувчиларга маҳсус унвон берилмайди

ФИЛИАЛ

Филиал дипломининг мавжудлиги ички ишлар органларига "лейтенант" маҳсус унвони берилган ҳолда хизматта қабул қилиш учун асос бўлади

Филиал очилишидан МАҚСАД

Зарифа БОЙМУРОДОВА,
Тошкент давлат юридик университети
Ихтинослаштирилган филиали ходими:

— Филиалнинг асосий вазифалари қуидагилар:

Аввало, юриспруденция соҳасида баъзий ва амалий қасбий тайёргарликни таъминлашга қаратилган ўқув режалари ва дастурлари асосида хукубзарликлар профилактикаси ва жамоат хавфсизлигини таъминлаш соҳасида кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш бўлса, назарий тайёргарликнинг хукуни кўллаш фаолияти билан узвий болгиларигини таъминлашга қаратилган замонавий шакл ва усуллар, ахборот-коммуникация технология-

ларини кўллаган ҳолда ўқув жараёнини таълим беришнинг модул тизими асосида ташкил этишдан иборатdir.

Бундан ташқари, филиал таълим олувчиларнинг психолигик тайёргарлиги, хукукий, сиёсий маданияти ва хукуий оғонини оширишининг самарали тизимини яратиш ҳамда таълим олувчиларнинг аҳоли ва оммавий ахборот воситалари билан ишлаш ва ўзаро ҳамкорлик қилиш кўниникларини тақомиллаштириша қаратилган кўллаб ишларни амалга оширади.

Ташкил этилган мазкур филиал Тошкент давлат юридик университетининг таркиби бўлинмаси — юридик шахс мақомига эга олий таълим муассасаси хисобланади.

Филиал суд ва хукуни муҳофаза қилувчи органлар ходимлари, адвокатлар, шунингдек, иммий-тадқиқот ва олий таълим муассасалари, вазирliklari, идоралар мутахассисларни ўриндошлик тартибда ёки меҳнатта соатбай ҳақ тўлаш шартларидан педагогик фаолиятини амалга оширишга жалб этиш хукукига эга.

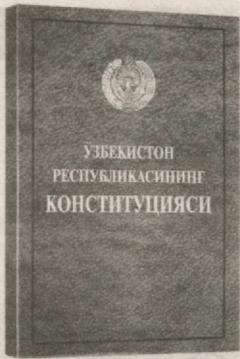
Молия вазирлиги билан келишилган ҳолда Ички ишлар вазирлиги ва Миллий гвардияни таълим олувчиларнинг хукубзарликлар профилактикаси ва жамоат хавфсизлигини таъминлаш соҳасида юридик кадрларга бўлган этиёжини инобатга олиб, филиалга қабул квоталарни кўпайтириш ёки камайтириш хукуки берилши мумкин.

Бундан ташқари, Ички ишлар вазир-

лиги ва Миллий гвардия бюджетдан ташқари маблагларни хисобдан алоҳида шахсларни юридик кадрларни тайёрлаш дастурлари бўйича белгиланган квоталар (давлат грантлари)дан ташқари филиалда ўқиши учун тўловни амалга ошириш хукукига эга.

Айни пайтда Жиззах политехника институти негизида Жиззах вилояти ички ишлар органларининг олий ноюридик маълумотга эга бўлган ходимларни кайта тайёрлаш саёл курслари ташкил этилган бўлиб, ўқув жараёнлари давом этмоға.

Пойтахт худдининг хукуни муҳофаза қилувчи органлари учун юридик кадрларни тайёрлаш соҳасидаги илгор хорижий таърибага ўрганилишини таъминлаш мазсадидага филиал директори Баҳтиер Абдуллаев бошчилигидаги делегация Беларус Республикаси ташриф буюриб, ушбу мамлакат тажрибасини ўрганди ҳамда Филиал билан Беларус Республикаси Ички ишлар Академияси ўртасида ҳамкорлик меморандуми имзоланди.

СУД ҚАРОРИНИ ЁЗАЁТГАН СУДЬЯ

нима учун Конституция моддаларини қўлламаслиги керак?!

КОНСТИТУЦИЯНИНГ
бевосита амал қилиши судлар
фаолиятида қандай аҳамият
касб этади, бу борада хорижий
мамлакатлар таҳжисининг
ўзига хос жиҳатлари нимади,
Ўзбекистонда судлар жисмоний
ва юридик шахсларнинг қонуний
хуқуқ ҳамда манфаватлари бузилиши
билин болгиларни низоларни
қўриб чиқиши ва ҳал этишда
Конституцияга тағнадими, ни-
ма учун суд хужжатларни ко-
декслар ва бошқа қонунлар билан
асослаймизда Конституцияни
қўлламаймиз?

Авлабатта, юриспруденция
таълим тизимида давлат ва
хуқуқ назарийидан сўнг фун-
даментал ҳуқуқ тармоқларидан
бира сифатида конституция-
вий ҳуқуқ муҳим фан сифатида
кайд этилади. Бу борада жаҳон
мамлакатларининг конституци-
яшунослик назарияси ва амалия-
тига назар ташласак, Консти-
туциянинг давлат ичди амал
килиши (қўлланилиши) юзаси-
дан иккى хил назарий ёндашув
мавжудлигини қўриш мумкин.

Биринчи ёндашув Конститу-

циянинг бевосита амал қилиши
бўлса, иккичи ёндашув унинг
бильосита қўлланилишидир. Албатта, ҳар иккала ёндашув
ҳам Конституциянинг сўзизиз
устунлиги, бошқа хеч қандай
конун унга эзд келиши мумкин
эмаслигини эътироф этади. Лекин
булуг кўплаб хорижий дав-
латлар судларининг хукуки
қўллаш амалиётида Конститу-
циянинг бевосита амал қилиши
устувор аҳамият каасб этиши
алоҳида ёътиборга молик.

Мамлакатимиз судлари ама-

лиётига келадиган бўлсак, бу

борада фақатнига Ўзбекистон

Республикаси Конституциявий

суди ва Олий суди Пленумни қа-

рорларида муйян қонунни қўл-
лашда юзага келадиган масалалар

мамлакатларидан

Конституцияга ҳавола килинган

мормаларни қўриш мумкин.

Хусусан, "Суд ҳокимияти

тўғрисида"ги Пленум қарорида

суд ҳокимияти — бу судларнинг

Ўзбекистон Республикаси Конс-

ти туцияси ва қонунлари усту-

ворлиги принципига сўзиз риоя

килиш асосида жинон, фуқа-

ролик, иқтисодий, маъмурӣ
ишишарини ва маъмурӣ хукук-
бузарлик тўғрисидаги ишпар-
ни қўриш бўйича ваколатидир,
дейилган.

"Мулук ҳуқуқини тан олиша
оид ишларни қўрища иқтисодий
судлар томонидан қонун
хужжатлари қўлланилишининг
айрим масалалари тўғрисида"ги
Пленум қарорида шундай бел-
гиланган:

иқтисодий судлар мулук
ҳуқуқини тан олиш тўғрисидаги
ишларни қўрища ўзбекистон
Республикасининг Конститу-
цияси, ўзбекистон Республикаси Иқти-
содий процессуал кодекси,
"Ўзбекистон Республикасида мулкчилик тўғрисида"ги ўзбе-
кистон Республикасининг Ко-
нуну, шунингдек, бошқа норматив-
хуқуқи хужжатларга қатъий
амал қилишлари лозим.

Албатта, жинон, фуқаролик,
иқтисодий ва маъмурӣ хукук-
бузарликлар тўғрисидаги ишлар-
ни қўрища судлар томонидан
Конституциянинг устуворлиги

таъминланмоқда. Аммо суд-
лар томонидан бундай тоифада-
гаги ишларни қўриб чиқиша
Конституцияни тўғридан-тўғри
қўллаш, суд ҳал кипув қарори-
да Асосий қонун нормаларини
бошқа қонун хужжатлари билан
биргалиқда қўллаш амалиёти
етарли даражада эмас.

Масалан, фуқаролик ва
иқтисодий судлар фаолиятида
мол-мулкни бошқа шахснинг
қонунисиз эгалигидан талаб қи-
либ олиш (вандикацион дәъво)
ёки мулкдорнинг ҳукукларини
эгали қилишдан маҳрум этиши
билан боғлиқ бўлмаган хукук-
бузарликлардан химоя қилиш
(негатор дәъво)га оид низолар
қўриб чиқлади.

Мазкур низоларни қўриб
чикиш натижасида ҳақиқатан
ҳам дәъво талаблари асоси, деб
тоилган ҳолларда суд ҳал
килув қарорини фуқаролик
кодекси ва бошқа қонун хужжатла-
ри билан асослантириди.

Хўш, нима учун биз бундай
ҳолатда Конституциянинг 53 ва
54-моддаларини тўғридан-тўғри
қўлламаслигимиз керак?!

Ваҳоланки, Асосий қонуни
мизнинг 53-моддасига кўра, ху-
сусий мулук бошқа мулук шакл-
лари каби дахлисиз ва давлат
химоясидаидир, мулкдор факат
қонунда назарда тутилган ҳол-
ларда ва тартибдагина мулки-
дан маҳрум этилиши мумкин,
54-моддасига мувофиқ эса
мулкдор мулкига ўз хошича
эгалик қиласди, ундан фойдалан-
дади ва уни тасарруф этади.

Ёки шаън ва қадр-қимматни
химоя қилиш бўйича низоларни
қўриша ҳақорат қилинганилиги
учун нафақат жавобгарлини
назарда тутувчи Маъмурӣ жа-
вобгарлик тўғрисидаги ёхуд Жи-
ноят кодексини, балки бевосита
Конституциянинг 27-моддасини
қўлламаслими мумкин. Унга кўра,
ҳар ким ўз шаъни ва обрўсига
қилинган тажовузлардан, шах-
сий ҳаётига арагашидан ҳи-
мояланши ва тураржий дах-
лизиги ҳуқуқига эга.

Албатта, бу фикр-мулоҳаза-
лар билан биз суд қарори шун-
дай ёзилиши керак, деган фикр-
дан йироқмиз. Чунки ҳар бир суд
қарори судья томонидан қонун-
га асосланбиз, ўз ички ишончи
ва виҷдан буюрганидек мустақил
чиқарилади.

Лекин суд қарори жамиятда
адолат ва қонунийликни ўрна-
тида билан бирга айни пайт-
да ахолининг ҳуқуқий онги ва
хуқуқ мадданийини оқсанли-
ришдек вазифани ҳам бажара-
ди.

Шу маънода, суд қарорини
ёзган судья томонидан Конс-
ти туциянинг ҳам бевосита
қўлламаслиши фуқароларнинг
Конституцияга нисбатдан хур-
матда бўлиш, дунёқарашини
мустақамлашга, жамиятда
конституцийий-хуқуқий савод-
хонники оширишга ҳам бирдек
хизмат қиласди.

Хусан ТУРСУНОВ,
Қарши туманлараро
иқтисодий суди судьяси,
юридик фанлар номзоди

Давлат дастуридаги энг муҳим вазифалар БУНИ БИЛАСИЗМИ?

Юксалтириши, ёшларнинг чукур билим
опилиси ва янги лойиҳалар билан чиқи-
ши учун шароит ёратиш, иқтимоий ри-
вожланиши, аҳоли ўртасида ишсизликни
камайтириши, қонун устуворлиги таъ-
минлаш масалаларни энг муҳим даража-
га кўтарилишган.

Давлат дастурига мувофиқ, 2019 йил-
да умумий мажлиси 16,9 трилион сўм ва
8,1 миллиард АҚШ долларига тенг ло-
йиха амалга оширилиши керак.

Ушиб давлат дастурида белгиланган
режалар ва лойиҳаларга эътибор ҳа-
ратадиган бўлсак, унда иқтисодий ма-
салаларда баъзи оқсоқилларга чек қўй-
ши максадиди принципиал ўйналишлар
белгиланганлигини қўриш мумкин. Ма-
салан, энди мамлакатимизда инвестор-
лар фаолиятида таъсислари

иқтилоғидаги корхоналарнинг таъсислари
(иштирокчилари) ва уларнинг оила аъзо-
лари учун муддатни мамлакатдан чи-
масдан узайтириш имконияти бўлган,
амал қилиш муддати уч йилни ташкил
қилидиган "инвестиция визаси" жорий
тилганлигини ҳам мамлакатимизда ин-
весторларни кўриб ҳалб этида мухим
аҳамиятга эга. Уларга Ўзбекистон Респуб-
ликасида яшаш гувоҳномаси 10 йил муд-
датда соддапаштирилган тартибида берил-
ади ҳамда улар Ўзбекистон Республикаси
фуқаролари учун назарда тутилган
шартларда тиббий ва таълим хизматла-
ридан фойдаланиш ҳуқуқига эгадирлар.
Хорижий инвесторларга бу тартиба қенг
имкониятилар ёратилиши мамлакатимизда
инвестиция муҳитининг янада юкс-
калишига хизмат қиласди.

2019 йилги давлат дастури ва у билан
боғлиқ Фармонда мун учун энг мақбул
қўринган яна бир жиҳатда эътиборнингзига
ҳақоли 5-тичи ташкилни ташкилни ташкилни
хизматлашни таъсирчан гафарлан-
тиришни омиллар яратиш кераклиги,
касб-хунар коллежлари негизида дав-
лат-хуқусий шериклик шартлари асосида
банд бўлмаган аҳоли ва ишсиз фуқаролар
таъсислари ташкилни ташкилни ташкилни
хизматлашни таъсирчан гафарлан-
тиришни омиллар яратиш кераклиги,

учун ўтиши марказларини ташкил этиши
лозимлиги хусусида вазифалар белги-
ланган. Ҳар бир асосида ривожланниши учун,
албатта, ўша касбнинг негизи мустаҳкам
бўлиши керак ва билимли ёшлар уни юк-
салтиришни ташкил этиши мумкин.

Бунинг учун 2019 йилги давлат дастурида
юқсалишига таъсирчан гафарлан-
тиришни омиллар яратиш кераклиги
демакатликиларни ташкилни ташкилни
хизматлашни таъсирчан гафарлан-
тиришни омиллар яратиш кераклиги.

Ўз вақтида ушиб Фармон лойиҳасини жа-
моятилик мухокамасига кўйилган эди.
Жамоятилик мухокамаси доирасида
Давлат дастури лойиҳасига жами 4180
та таклиф келиб тушган. Маълум бўли-
шича, 200 дан ортиқ фуқароларнинг кон-
цептуал ва долзарб таклифларидан дав-
лат дастури лойиҳасини мазмунан та-
коимиллаштиришда фойдаланилган ҳамда
30 га яқин таклифлар асосида тегиши
бандларга таърихи ўзгаётгандаридан
киритилган. Эндиликда барча бандларда
белгиланган вазифалар йил якунига қа-
дар тўлиқ амалга оширилиши юртимиз
тизимни ташкилни ташкилни ташкилни
хизматлашни таъсирчан гафарлан-
тиришни омиллар яратиш кераклиги.

Дилдора УМАРХАНОВА,
Тошкент давлат юридик университети
"Халқаро оммавий ҳуқуқ кафедраси"
доценти, юридик фанлар доктори

ЁШЛАР МАҲНАВИYТИН ЎЗБЕКИСТОНДА
МАЗМУНИ ТАШКИЛ ЭТИШ БЎЙЧА
5 ТА МУҲИМ ТАШАББУС:

БИРИНЧИ ТАШАББУС:
Ёшларнинг мусави, расмий, албайт, театр ва
самъатнинг бошқа турларига көзинчиларни оширишга,
истеъзодин юнга чиқарашга хизмат қиласди

БЕДИНЧИ ТАШАББУС:
Хотин-хизорларни иш билан таъминланни
масалаларни низарда тутади

ИККИНЧИ ТАШАББУС:
Ендилик жисмоний чиқашларни,
узворни спорт соҳасига кобибланишни
намойишилар учун зарур шароитларни
хизматлаштиришади

ТҮРСИНЧИ ТАШАББУС:
Ёшлар махсусий таъсисларни, узворни
контрольнинг кенг тартиб этишини бўлгича
тозошни ташкил этишга ташкилни ташкилни
хизматлашни таъсирчан гафарлан-
тиришни омиллар яратиш кераклиги

ФЕЙК-НЬЮС ВА ХАВФСИЗЛИК: ҚОНУНЛАР ЁЛГОНГА ҚАРШИ

ФЕЙК (ингл. fake) — сохта, қалбаки, деган маъноларни англатади. Ҳақиқатга жуда ўхшаб кетадиган ёлғон хабарлар, маҳсус дастурлар орқали ўзгартирилган фотосуруртлар, монтаж қилинган видеороликлар, ижтимоий тармоқларда бошқа шахслар (одатда, машхур инсонлар) номидан очилган “ёлғон аккаунтлар” фейкларга мисол бўла олади.

Бугун кулогимизга “фейк”, “fake-news” иборалари тез-тез чалинмоқда. Термин сифатида улар яқин ўтмишда истеъмолга киритилган бўлса ҳам, ёлғон ахборот тарқатиш тарихи анча узоқка бориб тақалади.

Фейкларнинг авж олиши бир томондан оммавий ахборот воситаларининг профессионализмiga, бошқа томондан эса ахборот истеъмолчиларининг медиасавдоҳонлигига бοғлиқ масалади.

Шу сабабали ҳам Адлия вазирлиги фейк-њьюс ва медиасавдоҳонлик масалаларига багишланган семинар ўтказиши режалаштирилмоқда. Мақсад ёлғон, тўқима хабарларни, яъни ўйдирмаларнинг жамият ва давлат хавфсизлигига таҳдидини очиб бериш орқали ахборот тарқатувчиларнинг масъулиятини, ахборот истеъмолчиларининг эса хушёргилини оширишдан иборат.

ОАВ ВА ЁЛГОН

Бугунги кунда жаҳон ахолисининг катта қисми Интернет тармогидан кенг фойдаланади. “Smart Insights” компанияси томонидан ўтказилган “Global Social Media Research Summary — 2018” тадқиқоти татижаларига кўра, ўтган йили Интернет фойдаланувчилари сони 4,021 миллиард (дунё ахолисининг 53 фоизи) кишига етган. Бу 2017 йилга нисбатан 7 фоиз кўп, дегани.

Ижтимоий тармоқлар фойдаланувчилари сони эса 3,196 миллиард кишини (дунё ахолисининг 42 фоизи) ташкил килган бўлиб, бу кўрсаткич 2017 йил билан таъқослагандан 13 фоизга юкориди. Дунё ахолиси сони 7,5 миллиардан ортгани хисобга олинса, ушбу кўрсаткичлар Интернет ва ундан ижтимоий тармоқлар фойдаланувчилари сони йилдан-йилга кўп бораётгани билдиради.

Хозирги кунда мамлакатимизда Интернетдан фойдаланувчилар сони 20 миллиона етди. Ижтимоий тармоқларда (Facebook, Instagram, Telegram) бир кунда 1,6 миллион фойдаланувчи фаолидир.

Тадқиқотларда аён бўлмоқдаки, Интернетда, хусусан, электрон ОАВ ва ижтимоий тармоқларда ҳар куни милли-

онлаб ёлғон хабарлар тарқатилмоқда. Уларнинг оқибатлари ҳам турлича. Бъзилари ҳеч қандай аҳамиятга эга бўлмаса-да, айримлари ишонартилиги билан кишини ташвиши солиб кўйди. Шу боис дунё давлатлари ОАВда тарқатилётган ёлғон хабарларга қарши курашиш, уларнинг салбий оқибатларини барта-раф этиш юзасидан ўз қараашларини илгари сурмоқда.

Ахборот асрода ёлғон маълумот тарқатини терор тактасига тенг-лаштириш мумкин.

ФЕЙКЛАР ВА АХБОРОТ ИСТЕММОЛЧИЛАРИ

Баъзизда ҳаққоний маълумот қаерда туғаб, ёлғон ҳаердан бошланаётганини аングлаш қийин бўлади. Ахборотни бизнинг дунёкарашимизга мос тарзда талқин қилишади, токи биз унга ишонайлик, унга рози бўлайлик, қабул қилиайлар. Шу орқали фикримизга таъсир ўтказилди ва маълум натижаларга эришилади. Тўлиқ бўлмаган ҳақиқат, ёлғон маълумоту ва по-литтехнологиялар ахборот асринга асосий маҳсулоти бўлиб қолди. Бундан мақсад ноаникилар ортига ҳақиқатни яшириш, ёлғон маълумотни пардозлаштир.

Номаълум томондан овоз келса, биз унинг қаердан келаётганини аниқлай олмаймиз. Чунки атрофдаги шовқин бунга ўйл бермайди. Фейкларни тарқатишдан мақсад ҳам айнан шу — бизни чалғитиш, ортича шовқин кўплайтириш ва йўлимиздаги ашадашибидир.

Фейкларнинг яна бир жиҳати — ўз ўзини кўплайтира олиш қобилиятидир. Яъни, мишишлар бирдан болалайди, янги-янги, аммо ёлғон тафсилотлар билан бойбўй боради ва одамлар тобора кўпроқ ҷалғиб борадилар.

Фейкларнинг турк кўп: бир томони очиқасига зўровонлик ва геноцидга тарбиб қилиш учун чақириқлардан бошланиб, нариги томони инсонларнинг қалбларидағи нозик туйгуларни ўтишиб, жамоатчилик фикрини нотурғи ўзанга буриб юборишгача бориб тақалади. Бунинг жиддий оқибатлари ҳақида бир неча мисоллар келтириши мумкин.

Масалан, Руандада миллионлаб инсонларнинг ўлимига сабаб бўлган геноцидинг бошланишига радиода тарқатилган бир фейк сабаб бўлган. Хиндистонда эса ўтган йили WhatsApp мессенжери орқали тарқатилган ёлғон хабар туфайли 25 киши ўзбошимчалик билан суд қилиниб, аҳоли томонидан ўлдириб юбориди.

Қўриниб турганидек, оддий ҳазилми ёки жиддий кўпроучилик мақсадидами, қатъи назар, тарқатилган ўйдирма ала-лоқиб миллионлаб инсонларнинг умрига зомин бўлиши, давлатларнинг ҳаёт тарзи издан чиқиши, мамлакатларнинг вайрон этилиша олиб келиши мумкин.

Ҳаммамиз янгиликларга қизикамиз. Уларга ўчимиз. Инсон руҳиятида бунга мойиллик кучли. Улар бизни таъсирлантириди, ҳажонга солади, биз учнинг рикарли ёки аксинча қизиқарли бўлади. Фейкларга қарши курашга бел боғлаган эканмиз, аввало, ўзимиз ахборотни қандай қабул қилишимиз ва тарқатишимишина тафтиш қилиб олайлик. Чунки бугунги кунда ҳар бир ахборот истеъмолчиси айни пайдай ахборот тарқатувиси ҳам: масалан, телеграм каналидан келган маълумотни дўстларни танишларга улашмаган одам ойларни керак. Шундай экан, биз қандай ахборотни истеъмол қилаяшимиз ва кўпайтирамиз? Бу ҳақда ҳеч ўйлаб кўрганимиз?

Фейклар туйгуларимиз, чекланган дунёкарашимиз, ахборотни саралай билмаслигимиз ва, албатт, ўзимиз ишонгимиз келган ахбороттагина ишончи оқибатида нишонга бехато уради.

Бу тактика ўзимиз ишонган ҳақиқатларни ҳар қандай баҳо зазига бўлсан ҳимоя қилиш истагимиз туфайли юзага келган. Ёлғон маълумоти фаоллар ва етакчиларнинг обручини тўкиш, маълум гурӯҳ одамларга нисбатан газаб ўйготиш ёки аксинча, ёт ногайарга нисбатан тоқатилини шакллантириш, жамиятни гурухларга бўлиши, нифокни кучайтириш ва ѝқказо максадларда тарқатилиши мумкин.

Аммо “мен ишондими, демак шу ҳақиқат” принципида фикрлашимиз орқали ҳар қандай ёлғон маълумотни ўзимиз “ҳақиқат”га айлантирамиз. Шундай экан,

ахборотта нисбатан танқидий фикрлашимизни шакллантиримай туриб, “fake-news” билан жантага кириш бефойда эканини англашимиз керак.

ФЕЙКЛАРНИ ҚАНДАЙ ФОШ ҚИЛИШ МУМКИН?

Аввало, ёлғонни фош қилишини исташимиз, атрофга реал кўз билан бокишимиз керак. Ахборотни танқидий қабул қиласек, эшитганларимиз ёки ўқиганларимизни тафқаримиз, билимларимиз чириғидан ўтказиб олсан, ёлғонларнинг умрини анча қисқартирган бўламиш. Фейкларга қарши энг самарали чора — фактчекинг.

Фактчекинг — фактларни текшириш. Бунда мавжуд фактлар ва воқеъл ўтасидаги номутаносибликлар аниланади, шу орқали фактларнинг рост ёки ёлғонлиги фош қилинади. Масалан, бирон ахборотни ўқиганнингизда, уни яна бошка манбалардан текшириб олишингиз фактчекинг усуспаридан биридир.

ҚОНУН ЁЛГОНГА ҚАРШИ

Фейк материалларга қарши курашни давлат даражасида амалга ошириш пайти келди. Фейклар билан қонунчилик орқали курашиш — кейнинг йилларда ҳалқаро миқёсда авж олиб бораётган тенденциядир.

Fake-news масаласига нисбатан қонунчиликни такомиллаштириш, журналистик ва инсоннинг этика меъёрларни тарғиб қилиш, ахборот тарқатиш масъулиятни жавобгарларни фуқароларга янада чукурроқ англатишни кун тартибида турган асосий масалалардан хисобланади.

Интернетда тарқалувчи ёлғон хабарларга қарши курашувни алоҳида қонун хуҗожати мавжуд эмас. Лекин ахборот, ахборотлаштириш ва reklama.com сомаларни, оммавий ахборот воситалари фаолиятини тартибида солувчи ҳамда нотури ахборот ёрдамида бирорвоннинг обручини тўкиш, тўхмат қилиши, уруш ва адват кўзғаш каби ижтимоий хавфни қилимешлар содир этганлик учун жазони назарда тутивчи бир қатор қонун хуҗожатлари мавжуд.

Аммо ушбу хуқукий меъёрларни ахборот тарқатувчилар етарлича билмайдилар, шу сабабли қалғитувчи, ёлғон маълумот тарқатишда етарлича жавобгарларни хис этмайдилар.

Адлия вазирлиги режалаштираётган тадбирдан мақсад фейкларга нисбатан хуқукий чоралар кўллаш ҳамда фуқароларни масъулиятни жавоблашдан иборатидар.

Шаҳноза ТЎРАХЎЖАЕВА,
Адлия вазирлиги масъул ходими

Фирибгар инспекторлар қилмиши ФОШ БЎЛДИ

ПРЕЗИДЕНТИМИЗ ўз маърусидан бирида давлат органлари ходимларининг масъулияти хусусида тұхтапиб, “Ҳар бир давлат хизматчи ҳар куни ўзининг меҳнати билан эгаллаб турган лавозимига лойиғигини исботлаши шарт”, деган қоидага амал қилиши, зарурлигини алоҳида таъқидлаганди. Бирор орамзидаги, Интернетда, хусусан, электрон ОАВ ва ижтимоий тармоқларда ҳар куни милли-

йил 25 июля қадар ишлаган инспектор Қосимжон Тоқибоевнинг қилмишларига эътибор қаратайлик. Гап шундаки, Қосимжон 2018 йилнинг январь-март ойларида бир неча фуқароларнинг табиий газдан бўлган қарздорлигини ундиради-ю, аммо қабул қилиб олинган нақд пулларни ўз жигилдонига уради. Шу боис жиноят ишлари бўйича Учкўпрак туман судининг 2018 йил 19 ноябрдаги жиноят ишлари турдаги жигилдонига уради. Шу боис жиноят ишлари турдаги жигилдонига уради. Шу боис жиноят ишлари турдаги жигилдонига уради.

Аниқланишича, Қ.Тоқибоев жабрланувчи А.Асқаровдан табиий газ учун 523.000 сўм пул олади.

— Қарзингизни ўзим ўчиртириб кўйман, — деди пулни сабаби олади.

Бирор 2018 йил ноябрь ойда Бирориннан бошча ходимлари келиб, 2 йил мuddатга маддий жавобгарлик ва мансабдорлик лавозимларда ишлаш ҳуқуқидан маҳрум қилинган ҳолда 2 йилу б 6 йил мuddатга ахлок тузаси ишлари жазосига маҳкум этилган. Лекин мазкур жазо мuddатини ўтаётган маҳалияни

бошқа бир қатор жабрланувчи-ларнинг муроҳаатига асосан унга иккинчи маротаба жиноят ишини кўзғатиди.

Аниқланишича, Қ.Тоқибоев жабрланувчи А.Асқаровдан табиий газ учун 523.000 сўм пулни эса янги электр хисоблагни кептириб беришини айтди олиб, “ҳазм” килиб юборгани аён бўлади.

Буни қарангни, давлат инспектори Ҳасанжон Ибрагимов хам фирибгарлика Қосимжондан қолишмаган экан. Агар жиноят иши материалларига назар ташланса, Ҳ.Ибрагимовнинг мукаддаммадан 2005 йил 11 нообрдан 2017 йил 20 июля қадар Учкўпрак туман суди фирибгар инспекторларнинг қолишларига яраша қонуний жазо тайинлади. Ўйлаймизки, энди уларнинг қисмати Бирориннан Ҳ.Ибрагимовнинг тегишили моддаси билан жиноят ишини кўзғатиди.

Албатта, жамиятда ҳар қандай жиноят жазо мукаррар. Шу боис жиноят ишлари бўйича Учкўпрак туман суди фирибгар инспекторларнинг қолишларига яраша қонуний жазо тайинлади. Ўйлаймизки, энди уларнинг қисмати Бирориннан Ҳ.Ибрагимовнинг тегишили моддаси билан жиноят ишини кўзғатиди.

Б.Масодиков, М.Абдурахмонова, М.Исроилов, Ҳ.Ходжумуратов, М.Низомиддинова, Ҳ.Шарипова ва М.Кориевлардан жами 6.466.000 сўм пул маблагни олади. Пулларни санаб олаётганда тўловни тасдиқловчи квантаняларни кейинчалик олиб келиб беришга вадъа қилади. Аммо берган ваъдасими “унтиб”, пул маблагларни шахсий этиётёларига сарфлаб юборади. Бинобарин, Ҳ.Ибрагимовга нисбатан ҳам худди Қ.Тоқибоев сингари Жиноят кодексининг тегишили моддаси билан жиноят ишини кўзғатиди.

Албатта, жамиятда ҳар қандай жиноят жазо мукаррар. Шу боис жиноят ишлари бўйича Учкўпрак туман суди фирибгар инспекторларнинг қолишларига яраша қонуний жазо тайинлади. Ўйлаймизки, энди уларнинг қисмати Бирориннан Ҳ.Ибрагимовнинг тегишили моддаси билан жиноят ишини кўзғатиди.

Нодирбек МИРЗАЖОНОВ,
жиноят ишлари бўйича
Учкўпрак туман суди раиси,
Хуршид СУЛТОНОВ,
“Инсон ва қонун” мухбири

БУ ЕРЛАР КЕЧАГИ НУРОБОД ЭМАС

Чўпонлар диёрида ҳаёт қайнамоқда

БУНДАН 2-3 йил олдин асрлар давомида қараб ётган чўлу биёбонларда қисқа фурсатда ақлборвар қўлмайдиган ободонлаштириш, бунёдкорлик ишлари амалга оширилади, деб ҳеч ким ҳайлига келтирмаганди. Бутун умр кўй-кўзи боқиб, ўз қишлоғидан нарига ўтмаган, ҳаттоки 50-60 чақирим узоқлиқда бўлган туман марказига боришнинг иложини тополмаган чўпон-чўликлар, бийдай кенгдалада галла етишириш билан овора бўлип нуқул комбайнини созлайман, деб кора мойга ботиб юрган галлакор ўз туманида бундай ўзгаришларни кўриб ҳайратланганин рост.

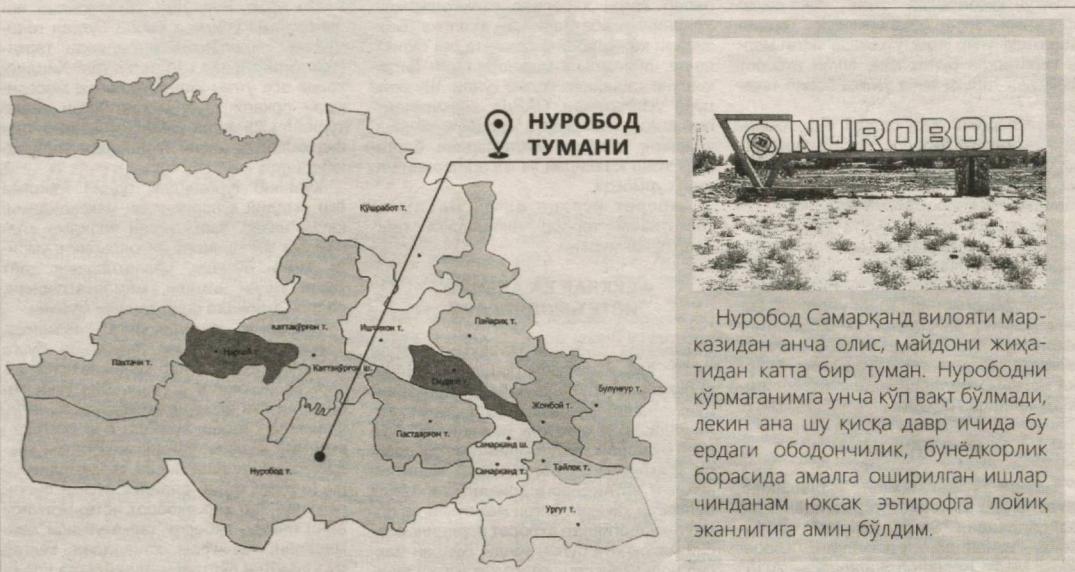
Бугун одамларнинг онгу шури, дунёкараши, ҳаётта бўлган муносабати кескин ўзгарди. Энди у кечаги авом чўпон ёки галлакор эмас, балки буғуни глобалашув даврида ўзини ўнглаб олган, фикрлаши, иш юритиши гарб бизнесменларидан қолишимайдиган ҳозирги замоннинг ҳаракатчан, фаол одамига айланган. Буни якинда ана шу туманга йўлни тушиб одамлар билан ҳамсұхбат бўлганинига инглади.

Нуробод Самарқанд вилояти марказидан анча опис, майдони жиҳатидан катта бир туман. Нурободни кўрмаганинга унча қўл вақт бўлмади, лекин ана шу қисқа давр ичиди бу ердаги ободончилик, бунёдкорлик борасида амалга оширилган ишлар чинданам юксак эътирофга лойиқ эканлигига амин бўлдим.

— Ҳа, ўтган давр мобайнида мисли кўримаган ишлар амалга ошириди, десам мублагга қўлмаган бўламан, — дейдай биз билан сұхбатда Нуробод туман ҳокими Фахридин Заиров. — Шуниси диккәтга сазоворки, Президентимиз айнан бизнинг туманга ташриф буориб, унинг истибобол режаларини белгилаб берган эдилар, бугун ана шу борадаги кенг кўламли ишлар олиб борилмоқда.

Тасаввур қилинг, вилоят марказидан анча узоқда бўлган, боз устига тарқоқ, бир-биридан олис жойлашган қишлоқларга неча йиллар раҳбарларнинг оғиги етмаган. Бугун даштликларнинг багрига офтоб тегди. Олис қишлоқларда яшаетганларнинг ҳаёті ҳам, тафаккури ҳам ўзгарди. Биринчидан, илгари мутлақо коммунал хизматидан беҳарда бўлган дашт ҳалқи бугун бу хизматлардан баҳраманд бўлмоқда. 20-30 йил бирор марта таъмириланмаган мактаб синиф хоналари замон талабига мослашиб, чўпонларнинг болалари ёруғ хоналарда таълим олмоқдалар. Энг мухими, йиллар давомида чорва ва деҳжончилик нигина билган, шу йўсунда яшаб келган дашт ҳалқи бугун инновацион ўзгаришлар даврида замон билан ҳамоҳанг иш юритиб, дунё тадбиркорлари билан тенгплаша оладиган даражада ишламоқда. Туманда ўтган давр мобайнида "OILEXTRALOV" масъулияти чекланган жамияти Сингапур-Ўзбекистон қўшма корхонаси ташкил этилиб, ушбу корхона ҳозирги кунда пластмасса маҳсулотлари ҳамда ҳар хил турдаги тиббийт искуннапари ишлаб чиқармоқда. Жумла шу лойиханинг кўймати 116,3 миллиард сўм бўлган. Бундан ташкири, ўсимликларни зарарли бактериялардан ҳимоя қилиш учун кимёвий маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи, кўймати 26,4 миллиард сўм бўлган "Shoykova-Agrobim Uzbekistan" Ўзбекистон-Россия қўшма корхонаси тумандан энг олис бўлган Тепақул қишлоғига иш бошлиди.

Жорий йилнинг арепре ойида туманда "Marqand Sement invest!" Хитой-Ўзбекистон қўшма корхонаси цемент ишлаб чиқаришини бошлиди. Шунингдек, замон талабига мос кўрла ва одам ишлаб чиқарадиган "Sam Setin Textile" Корея-

Нуробод Самарқанд вилояти марказидан анча олис, майдони жиҳатидан катта бир туман. Нурободни кўрмаганинга унча қўп вақт бўлмади, лекин ана шу қисқа давр ичиди бу ердаги ободончилик, бунёдкорлик борасида амалга оширилган ишлар чинданам юксак эътирофга лойиқ эканлигига амин бўлдим.

Ўзбекистон қўшма корхонаси йилнинг охиригача очилиши режалаштирилган. Шуни ҳам айтиш лозимки, чорвадорлар ўлкаси Нурободда ишлаб чиқарилган маҳсулотлар, хусусан, "Mirankul Construction Materials" маъсулияти чекланган жамияти маҳсулотлари Япония, Туркия, Афғонистон, Россия, Туркманистон, Қирғизистон каби ўнлаб мамлакатларга экспорт қилинмоқда. Шу тифли ҳам туманда экспорт салоҳияти йиллик режага мувофиқ 76,2 физи ёки 5 ойлик 296,8 физига бажарилди. Ўтган 2018 йил ва жорий йилнинг ўтган даврида туманда 6 та қўшма корхона очилиди. Бугун упарнинг 3 таси фаолият кўрсатмоқда. Франция давлатининг "Total Egest" компаниясига фото электр стансия куриш учун туман худудидан 600 гектар ер майдони акратиб беририди. Бугун бу ерда иш қизғин. Шунин тан олиб айтиш керакки, Президентимиз саъй-ҳаракати ва ташаббуси билан нафасат пойтахт, вилоят марказларидаги, балки олис туманларда ҳам кенг кўламдаги ободонлаштириш, курилиш-бунёдкорли ишлари олиб борилмоқда. Масалан, ўтган 2 йил мобайнида тумандаги Жарқудук, Ағрон, Шарқ Юлдузи маҳаллаларида қўймати 3,5 миллиард сўм бўлган замонавий мактаб биноси кўриб ишга туширилди. Нурбулоқ, Тим, Жом маҳаллаларида курилиш қўймати 2,5 миллиард сўм бўлган соғлиник саклаш ишоотлари қад ростлади. Шу пайтгача тоза ичимлик суви бўлмаган Ҳазармали, Олға, Сазаган, Тенакул қишлоқларида лойиҳа қўймати 6,7 миллиард сўм бўлган сув ишоотлари курилимоқда. Яқин кунларда бу ишоот тушшиб, 22 мингдан зиёд ахоли тоза ичимлик сувидан баҳраманд бўлади. Ўтган йил март ойининг бошида Президентимиз ташаббуси билан "Обод қишлоқ", "Обод маҳалла" дастури доирасида шароити мутлақо талабга жавоб бер-

майдиган Жом қишлоғи дастурга киритилиб, ҳудудда мисли кўримаган катта ҳажамдаги бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. Жом қишлоғига 8 километр асфальт бетон ётқизилди, 11 та янги кўприк, 42 та тунги ёритиш ускуналари, 12 та янги трансформатор, 1230 та темирбетон устунлари, 45 километр узунликда ҳаво тармоқлари таъмирланди. Шу қишлоқни тоза сув билан таъминлайдиган "Омондара" сув иншоти капитал таъмирланмоқда. Қисқа фурсатда 75 та арzon уй-жойлар барпо этилиб, шундан 25 та кам таъмирланган ва шароити оғир бўлган оиласларга бепул уй берилди, 10 та мактаб таъмирдан чиқарилб, уларга янги жиҳозлар берилди. Шу худудда 266 та иссиҳоналар курилиб, кўчтатлар экилди.

Туманда қишлоқ ҳўжалиги соҳасида ҳам туб бурилиш ясалди.

Бу соҳани ривожлантиришнинг

манзилли дастури асосида жами
6 миллиард 935 миллион сўм-
лик 11 та лойиҳа режа-
лаштирилган.

Туманда қишлоқ ҳўжалиги соҳасида ҳам туб бурилиш ясалди.

Бу соҳани ривожлантиришнинг

манзилли дастури асосида жами
1 миллиард 2 миллиард 850 миллион сўмлик лойиҳа ишга туширилди. "Моҳинур Нуробод юлдузлари" фермер ҳўжалиги томонидан умумий қўймати 2 миллиард

1 миллиард 300 миллион сўмлик 89 бош наслли қорамол Австралиядан олиб келинди. "Quality Dairy Forum" МЧХ умумий қўймати 750 миллион сўм бўлган 100 та наслли қорамолни Германиядан олиб кеди. Қўйчилик йўналишида умумий қўймати 2 миллиард 75 миллиард сўмлик 4 та лойиҳа асосида 20 минг 900 бош ҳисор қўйлари Қозогистон давлатидан олиб келинib, парвариш килиммоқда. Мени қуонтирадиган бир нарса бугун одамларимиз кечаги одам эмас, уларнинг дунёкараши ўзгарган. Шундай экан Ўзбекистонимизнинг келажаги порлок бўлишига аминман.

Ҳа, бугун чўпонлар диёри Нуробода ҳаёт қайнайди, бу юрт одамлари замондан орқада қолмаслик учун дадид ҳаракат килимоқдалар. Чунки улар яхши ҳаёт кечиришга ҳақлидирлар.

946,70 миллион сўмлик, хизмат кўрсатиш соҳасида 9819 миллион сўмлик инвестиция лойиҳаси ишга туширилди. Жорий 2019 йил туман марказидан анча олис бўлган Наврӯз, Улус ва Халқобод қишлоқларида "Обод қишлоқ" дастури бўйича кўйидаги ишлар режалаштирилган. Хусусан, Наврӯз қишлоғига 1,1 км. асфальт, 4,4 км. қум-шагар араплашмаси таъмирлиб, ички йўллар ётқизилди. Улудса 2,5 км. Халқободда эса 4,5 км. йўллар таъмирланмоқда. Шу қишлоқларда 6 та янги сув иншотлари, 16 км. янги сув таромоги, 9 та трансформатор, 1 та янги мактаб, 45 та сурориши кудуклари ва 3 та тикувхона курилиши режалаштирилмоқда.

Туманда 600 гектар ерга галла, 553 гектара сабзавот, 2371 гектар ерга озука экинлари экиш режалаштирилган.

— Мисливиз ўзгаришларни кўриб ҳайратда қўлданди, — дейдай Сепки қишлоғига яшовчи Эркин бобо Ишатов. — Умрим дашт ва тоғ оралигидаги кўй бокиши билан ўтиди. Юрбошимизга минг раҳмат. Биз даштликларни багрига ҳам шамол тегди, электр энергияси, газ бўлмай роса қўйнапаридик, Ҳудога шукр, ҳаммаси яхши. Тунов куни туман марказида яшайдиган келиним келиб, ўзганинг қўшма корхона тушиб, қўшма корхонада ишлаб, Сингапур, деган давлатга кетди, деб айтиб қолди. Сингапур қаерда бўлса ҳам, тинчилик-омонтия бўлсин.

— Қарий 40 йил раҳбарлик лавозимида ишлабнганман, — дейдай туман Нуробод жамғармаси раиси Абдураҳмон Шарипов. — Туманимизда бу дарахада қисқа фурсатда ўзгариш бўлиши етти ухлаб тушимга ҳам кирмаганди, бугун ким билан сұхбатлашманд, эртаниги нурли кунини ўйлаб ҳаракат килимоди. Мени қуонтирадиган бир нарса бугун одамларимиз кечаги одам эмас, уларнинг дунёкараши ўзгарган. Шундай экан Ўзбекистонимизнинг келажаги порлок бўлишига аминман.

Ҳа, бугун чўпонлар диёри Нуробода ҳаёт қайнайди, бу юрт одамлари замондан орқада қолмаслик учун дадид ҳаракат килимоқдалар. Чунки улар яхши ҳаёт кечиришга ҳақлидирлар.

Азим ҚОДИРОВ,
"Инсон ва қонун" мухабири
Хизматлар лицензияланган.

“Паспортим 2 ОЙ ЎЗИМДА 1 ОЙ ДАВЛАТ ИДОРАЛАРИДА турар эди”

ХАР бир ота-она ўз фарзандининг баҳту камолини кўришини истайди. Афсуски, бу орзу-ният йўлида қонунни четлаб ўтиш ҳолатлари ҳам учрамоқда. Бир неча йиллар давомида ноқуний турархойларни бунёд этиб, ҳадик ва хавотирда яшаттган ҳамортулларимиз учун давлатмиз раҳбарни томонидан илгари сурилган ўзбошимчалик билан курилган турархойларга нисбатан бир мартали умумдавлат акциясининг ўзлон қилиниши кутилмаган омад бўлди. Андикон шахри, “Андикон” МФИ, Храбен кўчаси, 148-уда истикомат қиливчи Ф.Назаров узоқ йиллар давомида ечим топа олмаётган муаммолининг ўзи ва оиласи учун бирдек манфаатли ҳал этилган дархонадан курсанд. Чунки у ўзлаштириб олган ер майдонига ноқуний равишда ўй-жой курб, унга анча-мунча маблаг сарфлаб кўрган эди. Айни акция сабаб мулкка эгалик қилиш ҳукукини кўлга киритди. Худди шу каби давлат хиз-

матлари марказлари томонидан ўйма-үй юриб амалга оширилган тушунтириш ишлари натижасида биргина Андикон вилоятининг ўзида мулк ҳукукини ётироф этиш бўйича 15 513 та мурожаат ижобий ҳал этилди.

Умуман олганда, Агентликнинг ташкил этилиши давлат хизматлари соҳасидаги ўзи даврни бошлаб берди. Ортиқа оворагарчилкисиз, содда, тезкор, куляп, шаффоф хизматдан кўпчилик мамнун бўлаётir. Қолаверса, бугун бу соҳага ҳам инновация кирди, ҳамортулларимиз орзиқиб куттган замонавий, яхлит тизим йўлга кўйилди. Буни вилоядта фаолият кўрсаталётган хорижий инвесторлар ҳам алоҳида ётироф этмоқда.

Инвестиция киритишин учун, энг аввало, тинчлик ҳукм суроғтган мансакларни танланади. Узбекистонда тинчлик бор. Иккинчидан, давлат ташкилотлари томонидан сифатли хизмат кўрсатилишига ётибор қаратилади, — дейди

Шаҳрихон туманида жойлашган “Cotton grant textile” таъсисиси хитойлик Рен Ланг Чанг. — Мен Ўзбекистонга келганимда 4 йил бўлди. Дастлаб келганимда қоғозбозлик, ортиқа оворагарчилклар кўп эди. Кимдир ёнингизда йўл кўрсатмаса аччайнин кийналадиган ҳолат. Кейнинг иккича йил ичидаги ўргингизда жуда катта ўзгаришлар юз бермоқда. Инвесторларга катор қулийлар яратилияпти. Давлат хизматлари марказининг ёрдами билан тегишил ҳуҗжатни олиши, у ёки бу муаммони шу ернинг ўзида қисқа муддат ичидаги сифатли ижобий ҳал этишига эришапланмади.

Шунингдек, Олтинкўл туманида ўз бизнесини йўлга кўя олган туркиялиқ тадбиркор Суружу Серхат ҳам кўйидаги фикрларни байнёд этиди.

Давлат томонидан инвесторларга жуда катта имкониятлар берилало. Эътиборли жиҳати, ишлаб чиқариш жараёни билан боғлиқ механизм такомиллашиб бораётган. Тўғрисини айтсан, дастлаб ўзбекистонга келганимда виза, лицензия каби масалалар сабаб фуқаролик паспорти иккича ўзимда бўлар, бир ой давлат идораларида турар эди. Ҳозир ундан эмас. Вақти келса пойтахтга ҳам бор-маямпиз. Катта-кичига масалаларимизга Олтинкўл туман давлат хизматлари маркази томонидан ижобий ечим топилало. Абдатта, кўрсатилётган куляп, тезкор хизматлар бизни мамнун этмоқда.

Мансурбек БОБАХОНОВ,
Давлат хизматлари Агентлиги
Андикон вилоят бошқармаси
бош маслаҳатчиси

Мурожаатчилар сони 50 БАРОБАРГА ОШДИ

МАМЛАКАТИМИЗДА маъмурий исплоҳотлар режасини изчил амалга ошириш, аҳолининг ҳаёт дарасини юксалтириш ва ишбулармонлик мухитини яхшилаш, бизнесни ривожлантириш маъсадидан давлат хизматлари кўрсатишнинг миллий тизими ўз доирасини кенгайтиримоқда. Қисқа давр оралиғида “Ягона дарча” тамошлари бўйича халқимизга кўрсатилётган давлат хизматлари сони ортиб, ушбу хизматлардан фойдаланиш маъсадидан мурожаат қилаётган фуқаролар сони 50 баробарга ошиди. Шунингдек, қўшимча давлат хизматларининг жорий этилиши билан мазкур сон кўрсаткичлари иккича баробарга отиши куттилмоқда.

Хусусан, фуқароларга қулийлар яратиш маъсадидан давлат хизматлари олиш учун Ўзбекистон Республикаси Ягона интерактив давлат хизматлари портали орқали мурожаат этганда давлат боши, ийгимлар ва боши тўловлар айни реал шароитда Марказлар орқали ёки хизмат кўрсатувчи органларга мурожаат этганда тўланадиган сумманинг 10 физи миқдорида камроқ тўланиши белгилаб кўйилди.

Андикон шахар давлат хизматлари маркази жорий ийлнинг 1 июнидан бошлаб жисмоний ва юридик шахсларга экстерриториал ташомай бўйича хизмат кўрсатишни йўлга кўйиди. Бу тизимнинг жорий этилиши билан фуқаролар доимий ёки вақтина рўйхатдан ўтган ва бевосита почта манзили жойидан қатти назар, исталган ҳудуддаги давлат хизматлари марказларига мурожаат қилиш имкониятига эга бўлдилар.

Гуллопа ҚУРБАНОВА,
Андикон шахар
Давлат хизматлари маркази ходими

ЭЪЛОНЛАР

Чилонзор педагогика коллежи томонидан Умиджонова Робия Қобилиён қизига 2018 йилда берилган К №5316069 раҳамми диплом йўқолганини сабабли бекор қилинди.

Сергели туман давлат хизматлари маркази томонидан (Сергели тумани, Обихаёт кўчаси, За-үй) 2019 йил 19 февралда 689432-сонли реестр раҳами билан давлат рўйхатига олинган “AS-SABUR SHOX” NTM манзили Кўйлик 5 мавзеси, Шерматов кўчаси, 252-үй (СТИР 305 159 176) таъсисининг 2019 йил 12 июндан 1-сонли қарорига асосан туғатилиди.

Даъволовар ўзлон чоп этилган кундан бошлаб 2 ой мобайнида корхона почта манзили бўйича қабул қилинади.

Тел.: (99) 820-31-53.

Сергели туман давлат хизматлари маркази томонидан (Сергели тумани, Обихаёт кўчаси, За-үй) 2018 йил 21 декабрда 658196-сонли реестр раҳами билан давлат рўйхатига олинган “NEUTRINO” НТМ манзили Сергели тумани, Сергели кўчаси, 55-үй (СТИР 305 916 595) таъсисининг 2019 йил 13 июндан 1-сонли қарорига асосан туғатилиди.

Даъволовар ўзлон чоп этилган кундан бошлаб 2 ой мобайнида корхона почта манзили бўйича қабул қилинади.

Тел.: (99) 820-31-53.

Тошкент шаҳар, Чилонзор тумани тадбиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказиш инспекцияси томонидан 03.10.2018 йилда 1298487 рўйхат раҳами билан Тошкент шаҳар, Чилонзор тумани 7, Муҳиммий манзилида давлат рўйхатидан ўтган “DV CARPET” МЧК (СТИР 305 782 804) таъсисининг 2019 йил 12 июндан 1-сонли қарорига асосан туғатилиди.

Даъволовар ўзлон чоп этилган кундан бошлаб 1 ой мобайнида қабул қилинади.

Тел.: (94) 945-41-31.

Сергели туман давлат хизматлари маркази томонидан (Сергели тумани, Обихаёт кўчаси, За-үй) 2019 йил 3 июнда 730174-сонли реестр раҳами билан давлат рўйхатига олинган “SAYHUN CITY” МЧК манзили Тошкент шаҳар, Чилонзор тумани, 19-даха, 15-үй, 6-хонадон (СТИР 306 476 899) таъсисининг 2019 йил 12 июндан 1-сонли қарорига асосан туғатилиди.

Даъволовар ўзлон чоп этилган кундан бошлаб 2 ой мобайнида корхона почта манзили бўйича қабул қилинади.

Тел.: (94) 945-41-31.

Сергели туман давлат хизматлари маркази томонидан (Сергели тумани, Обихаёт кўчаси, За-үй) 2019 йил 3 июнда 730174-сонли реестр раҳами билан давлат рўйхатига олинган “SAYHUN CITY” МЧК манзили Тошкент шаҳар, Чилонзор тумани, 19-даха, 15-үй, 6-хонадон (СТИР 306 476 899) таъсисининг 2019 йил 12 июндан 1-сонли қарорига асосан туғатилиди.

Даъволовар ўзлон чоп этилган кундан бошлаб 2 ой мобайнида корхона почта манзили бўйича қабул қилинади.

Тел.: (94) 945-41-31.

Килинади.

***

Тошкент давлат Итиқодийт университети кошидаги Чилонзор академик лицеи томонидан Абдуллаев Элзод Еркинбек 2014 йилда берилган №2024439 раҳами диплом йўқолганини сабабли бекор қилинди.

***

Ўзбекистон Республикаси Аддия вазирлиги томонидан ўзбеклигининг Жинсон, мазмурини ва иккитошни кўнчиллик бошкармаси 1-тоғифали иш кири тувилини котиби Исломов Камолиддин Зайниддин йўлга берилган №0167 раҳами руҳсатнома йўқолганини сабабли бекор қилинади.

***

Тошкент давлат Аграр университети томонидан 1979 йил 27 сентябрда түгилган Назиров Музаффар Тулатянович номига 2001 йилда берилган №621600 раҳами диплом (кайд қилиш раҳами: 785-йил) йўқолганини сабабли бекор қилинади.

***

Йикассарой туман “Ягона дарча” марказида 10.05.2017 йилда 5155923 реестр раҳами билан давлат рўйхатидан ўтган “HAMIDAXON MAX BUSINESS” МЧК (манзили: Йикассарой тумани, Аҳлоҳор кўчаси, 12-үй) таъсисининг 2019 йил 1 июндан 1-сонли қарорига асосан туғатилиди.

***

Йикассарой туман “Ягона дарча” марказида 1979 йил 27 сентябрда түгилган Назиров Музаффар Тулатянович номига 2001 йилда берилган №621600 раҳами диплом (кайд қилиш раҳами: 785-йил) йўқолганини сабабли бекор қилинади.

***

Сергели туман давлат хизматлари маркази томонидан (Сергели тумани, Обихаёт кўчаси, За-үй) 2018 йил 29 январда 570224-сонли реестр раҳами билан давлат рўйхатига олинган “USMON STROY” МЧК манзили Сергели тумани, Сергели-8А-16-2 (СТИР 305 254 993) таъсисининг 2019 йил 12 июндан 1-сонли қарорига асосан туғатилиди.

***

Сергели туман давлат хизматлари маркази томонидан (Сергели тумани, Обихаёт кўчаси, За-үй) 2018 йил 29 январда 570224-сонли реестр раҳами билан давлат рўйхатига олинган “USMON STROY” МЧК манзили Сергели тумани, Сергели-8А-16-2 (СТИР 305 254 993) таъсисининг 2019 йил 12 июндан 1-сонли қарорига асосан туғатилиди.

***

Тошкент шаҳар, Чилонзор туман тадбиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказиш инспекцияси томонидан 05.09.2018 йилда 632848-сонли рўйхат раҳами билан Тошкент шаҳар, Учтепа тумани, Изза кўчаси, 102-үй, 2-хонадон манзилида давлат рўйхатидан ўтган “SHUNHAR EXPRESS” МЧК (СТИР 305 726 001) таъсисининг 2019 йил 11 июндан

қарорига асосан туғатилиди.

***

Даъволовар ўзлон чоп этилган кундан бошлаб 2 ой мобайнида кабул қилинади.

Тел.: (94) 603-11-71.

***

Тошкент шаҳар, Учтепа туман давлат хизматлари марказида 13.11.2018 йилда №653044-сонли рўйхат раҳами билан Тошкент шаҳар, Учтепа туман, 12-мавзе, 11-үй, 23-хонадон манзилида давлат рўйхатидан ўтган “KELAJAK TARAQQIYOTI YOSHILARI BEZHOD” МЧК (СТИР 305 877 653) таъсисининг 2019 йил 10 июндан 1-сонли қарорига асосан туғатилиди.

***

Даъволовар ўзлон чоп этилган кундан бошлаб 1 ой мобайнида кабул қилинади.

Тел.: (99) 838-82-02.

***

Юнусобод туман давлат хизматлари маркази томонидан 11.04.2008 йилда №3686-10 реестр тартиб раҳами билан рўйхатдан ўтган “BALTIK GOODS” манзилида маъсулчиги чекланган жамиятнинг бурнак штапли йўқолганини сабабли бекор қилинади.

***

Даъволовар ўзлон чоп этилган кундан бошлаб 2 ой мобайнида кабул қилинади.

ИИН: 305 852 749.

***

Юнусобод туман давлат хизматлари маркази томонидан 11.04.2008 йилда №3686-10 реестр тартиб раҳами билан рўйхатдан ўтган “ENERGO TEHNika GARANT” маъсулчиги чекланган жамият тутатилиди.

***

Даъволовар ўзлон чоп этилган кундан бошлаб 2 ой мобайнида кабул қилинади.

ИИН: 206 957 570.

***

Юнусобод туман давлат хизматлари маркази томонидан 16.03.2017 йилда №011871-10 реестр тартиб раҳами билан рўйхатдан ўтган “KOPILKA ZNANIY” нодавлат таълим мусасасаси 04.06.2019 йилдаги №01-сонли қарорига асосан туғатилиди.

***

Даъволовар ўзлон чоп этилган кундан бошлаб 2 ой мобайнида кабул қилинади.

ИИН: 304 745 333.

***

Тошкент шаҳар, Чилонзор туман тадбиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказиш инспекцияси томонидан 13.03.2017 йилда №013015-08 рўйхат раҳами билан Тошкент шаҳар, Чилонзор туман, Bilyodkor shoh ko'chasi, 41-үй манзилида давлат рўйхатидан ўтган “QUADRO GROUP” МЧК (СТИР 304 733 707) таъсисининг 2019 йил 30 майдаги қарорига асосан туғатилиди.

***

Сурхондарде вилоят аддия бошқармаси жамоаси бошқармасидан кадрлар бўлими бош маслаҳатчиси Санжарбек Акрамовга отаси

***

Анвар АКРАМОВнинг вафот этганлиги муносабати билан чукур таъзия изҳор этади.

Сурхондарде вилоят аддия бошқармаси жамоаси бошқармасидан кадрлар бўлими бош маслаҳатчиси Санжарбек Акрамовга отаси

Анвар АКРАМОВнинг вафот этганлиги муносабати билан чукур таъзия изҳор этади.

“СОВУҚ ҚУРОЛ” ларни рухсатсиз олиб юриш мүмкінми?

ҚУРОЛ, ўқ-дорилар, портловчи моддалар ёки портлатиш қурилмаларига қонунга хилоф равишида әзалик қилиш жамият аъзоларининг соғлом ҳаёт тарзини издан чиқаради.

Хавф шундан иборатки, ушбу предметлар турли жиноятларни содир қилища фойдаланилиши мумкин. Уларни рухсатсиз олиб юриш, саклаш, тайёрлаш ва сотиш, мазкур предметлардан тұғры фойдаланылмастың өзінен тұжырымдайды. Балан муюмалада бўлиш натижасида бахтисиз ҳодиса юз бериси, фуқаролар ҳаёті ва соғлигига, шунингдек, давлат ва шахсий мулкка зарар етказилиши мумкин. Айниқса, глобаллашув шароитларнан көрол ва ўқ-дориларнинг Республика га ташқарыдан көлтирилиши, уларнинг омборхоналардан талон-торож этилиши, куролга әзалик қилиш мақсадида ҳокимият вакилларига ва ҳарбий хизматчиларга хукум қилинини ҳолларни отради.

Шу сабабдан, бундай қильмиш учун Жиноят кодексининг 248-моддасидаги жиноят жавобгарлик назарда тутилган. Шунингдек, 2009 йил 14 сентябрда “Шанхай

хамкорлик ташкилотига аъзо давлатлар хукуматлари ўртасида қуроллар, ўқ-дорилар ва портловчи моддаларнинг ноконунный айланышига қарши курашда ҳамкорлик тұрғысидаги Битимни (Душанбе, 2008 йил 28 август) ратификация қилиш ҳақида”ги Қонун қабул қилинган.

Таъқидлаш позимки, бундай предметлар билан муюмалада бўлишининг алохидага тартиби белгиланган қатор қонун ва қонуноти ҳужжатлари қабул қилинган. Жумладан, ўрнатилган қоидаларни бузиши Мамъурый жавобгарлик тұрғысидаги кодекснинг 220-моддасига мувофиқ;

в) ўқ-дороларнан рўйхатдан үтказиш (қайтар рўйхатдан үтказиш) юзасидан белгиланган муддатларни өки истиқомат жойи ўзгарган тақдирда бундай қуролларни ички ишлар органларда хисобдан үтказдириб қўйиш қоидаларни бузиши Мамъурый жавобгарлик тұрғысидаги кодекснинг 221-моддасига мувофиқ мъмурый жавобгарликка сабаб бўлади.

Бирор бизда амалиётди “совук қурол” предметига аниқлик киришида мумаммалар юзага келади. Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2002 йил 14 июнда “Безорилика оид ишлар бўйича суд амалиёти тұрғысиде”ги қарорига кура, совук қурол дегандан, ўз моҳиятига амалга оширилади.

Бунда:

а) ўқ-дорилар, портловчи моддалар ёки портлатиш қурилмалари тайёрлаш,

олиш, олиб юриш, саклаш, олиб ўтиш, жұннатиши өки үтказиш тегишли рухсатномасиз амалга оширилган тақдирда, айбдор шахс Жиноят кодексининг 248-моддасига мувофиқ жиноят жавобгарлика тортиласиди;

б) қуролни саклашга ички ишлар органлари томонидан берилган рухсатномага эга бўла туриб, ўқ-доролар ва ўқ-дориларни саклаш өки ташиш қоидаларни бузиши, шунингдек, корхоналар, мұассасалар ва ташкилотларнинг ўқ-дороллар ва ўқ-дориларни саклаш учун масъул бўлган ходимлар томонидан уларни саклаш өки ташиш қоидаларни бузиши, худди шунингдек, мазкур ходимлар томонидан ўқ-дороллар ва ўқ-дорилардан бошقا мақсадларда фойдаланаши Мамъурый жавобгарлик тұрғысидаги кодекснинг 224-моддасига мувофиқ;

в) ўқ-дороларнан рўйхатдан үтказиш (қайтар рўйхатдан үтказиш) юзасидан белгиланган муддатларни өки истиқомат жойи ўзгарган тақдирда бундай қуролларни ички ишлар органларда хисобдан үтказдириб қўйиш қоидаларни бузиши Мамъурый жавобгарлик тұрғысидаги кодекснинг 220-моддасига мувофиқ;

г) қуролларни рўйхатдан үтказиш (қайтар рўйхатдан үтказиш) юзасидан белгиланган муддатларни өки истиқомат жойи ўзгарган тақдирда бундай қуролларни ички ишлар органларда хисобдан үтказдириб қўйиш қоидаларни бузиши, шунингдек, мазкур ходимлар томонидан ўқ-дороллар ва ўқ-дорилардан бошقا мақсадларда фойдаланаши Мамъурый жавобгарлик тұрғысидаги кодекснинг 221-моддасига мувофиқ мъмурый жавобгарликка сабаб бўлади.

Бирок бизда амалиётди “совук қурол” предметига аниқлик киришида мумаммалар юзага келади. Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2002 йил 14 июнда “Безорилика оид ишлар бўйича суд амалиёти тұрғысиде”ги қарорига кура, совук қурол дегандан, ўз моҳиятига

кўра инсоннинг ҳаёті ва соғлигига қарши ишлатиш учун мўлжалланган, суд-крииминалistik экспертизаси хуласасига мувофиқ совук қурол, деб топилган нарасалар тушунилади. Таъқидлаш позимки, ривожланган давлатларда совук қуролни рухсатномасиз ишлаб чиқариш, олиб юриш, үтказиш, таъмирлаш қилишилар учун жавобгарлик белгиланган. Маммакатимиз жиноят қонунчилигига қурол, ўқ-дорилар, портловчи моддалар ёки портлатиш қурилмаларига қонунга хилоф равишида әзалик қилиш учун жавобгарлик белгиланган бўлса-да, Жиноят кодексининг 248-моддасига диспозициясида совук қурол жиноят предмети сифатида назарда тутилмаган. Бизнингча, бугунги кунда совук қурол орқали содир этилаётган қилишилар ортиб бораёттандиган, ушбу қилишининг ижтимоий ҳавфи юқори эканлигини инобатга олиб, совук қуролга қонунга хилоф равишида әзалик қилиш учун жиноят жавобгарлик масаласини кўриб чиқиш мақсадга мувофиқ.

Шунингдек, ўқ-дороларнинг кисмларини тайёрлаш, олиш, олиб юриш, саклаш, олиб ўтиш өки жұннатиши, шунингдек, ўқ-дороларнан рўйхатдан үтказиш) юзасидан белгиланган муддатларни өки истиқомат жойи ўзгарган тақдирда бундай қуролларни ички ишлар органларда хисобдан үтказдириб қўйиш қоидаларни бузиши, шунингдек, мазкур ходимлар томонидан ўқ-дороллар ва ўқ-дорилардан бошقا мақсадларда фойдаланаши Мамъурый жавобгарлик тұрғысидаги кодекснинг 220-моддасига мувофиқ;

**Асқаржон НАБИЕВ,
Ички ишлар вазирилар
академияси тингловчиси**

РЕКЛАМА

Хурматли тадбиркорлар!

“АСАКА” БАНК

**бизнесингизни молиялаштириш ва ривожлантириш
учун қуийдаги хорижий банкларнинг
кредит линиялари маблағлари ҳисобидан кредитлар
таклиф этади:**

- Коммерцбанк А.Г. (Германия);
- КФВ Ипекс Банк (Германия);
- Ландесбанк А.Г. (Германия);
- Хитой Халқ Республикаси Давлат Тараққиёт Банки;
- Корея Республикаси Эксимбанки;

- Халқаро Тикланиш ва Тараққиёт Банки — “Ўзбекистон Республикасида боғдорчилик секторини ривожлантириш” лойиҳаси доираасида;
- Туркия Республикаси Эксимбанки;
- Халқаро Тараққиёт Агентлиги — “Ўзбекистон Республикасида чорвачилик соҳасини ривожлантириш” лойиҳаси доираасида.

**“АСАКА” БАНК — тадбиркорлик
тараққиётининг мустаҳкам таянчи!**

Маълумот учун телефонлар: (78) 120-82-01, 120-82-09, 120-82-24,
120-82-62, 120-82-96, 120-86-83.

www.asakabank.uz

Хизматлар лицензияланган.

ИНСОН
ЖОНЫН

МУАССИС:
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
АДЛИЯ ВАЗИРИЛГИ

www.moj.uz

2007 йил 3 январда
Ўзбекистон
Матбуот ва ахборот
агентлигига
0081-рекам билан
рўйхатта олинган

ISSN 2010-7810

Бош
мухаррир
Кўчкор
НОРКОБИЛ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Тошкунов Айбар Жўрбовиҷ
Рабиев Шерзод Миржалолович
Тохиров Фуркат Шомуродович
Искандаров ёрбек Нурович
Эргашева Дилғуз Рустамовна
Мамадалиев Зайниддин Очилович

Таҳририятта кейлан
қўллэзмалар тақри
қилинмайди ва муаллифа
қайтарилмайди.

Навбатчи
Ёрбек Искандаров
Саҳифаловчи-
дизайнер
Жасур Тохибов

Нашр индекси: 137
“ИНСОН ВА ЖОНЫН” газетаси таҳририят компьютер
базасида терилиди ва саҳифаланди. А-3 бичимда,
2 босма табоб ҳажмада, офсет усулида “Ўзбекистон”
нашрият матбаса ижодий уйда чоп этилди.
Корхона манзили: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси,
30-үй.

Тиражи — 11603
Буюрта — V-3512
Топшириш вакти — 19:00
Топширилди — 21:30

МАНЗИЛИМИЗ:
100 000, Тошкент ш.
Сайилгоҳ кўчаси-35.

Факс: (0371) 233-44-23,
(0371) 233-44-08

Обуна бўлими: 233-44-08

Баҳоси калишпилган нарҳда

1 2 3 4 5